

Náboženská výchova

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Keďže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovací predmet náboženstvo/ náboženská výchova má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy na škole. Predmet umožňuje žiakom formulovať otázky týkajúce sa základných životných hodnôt, postojov a konania, konfrontovať ich s vedecky a nábožensky (kresťansky) formulovanými pohľadmi na svet, hľadať svoju vlastnú hodnotovú orientáciu.

Vyučovací predmet náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu Cirkvi a k jej tradícii, otvára pre neho možnosť života s Cirkvou. Zároveň výučba predmetu nadväzuje na ďalšie spoločenskovedné predmety, umožňuje žiakom ozrejmiť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť.

ISCED 2 – nižšie stredné vzdelávanie	
Názov predmetu:	Náboženská výchova
Ročník:	ôsmy
Časová dotácia:	1 h týždenne/ 33 h ročne
Počet hodín v ŠVP:	1h
Počet hodín v ŠkVP:	1h
Vyučovací jazyk:	slovenský

Učebné osnovy

Vzdelávací obsah je rozdelený na niekoľko tematických celkov:

Úvodná hodina

Kto som?

6 hodín

Kto je človek?

7 hodín

Ľudskosť

7 hodín

Dôstojnosť a výkon človeka

5 hodín

Kultúra života

7 hodín

Metódy a formy

Odporúčania Pedagogicko-organizačných pokynov sú rozpracované v štandardoch a tematických plánoch predmetu.

Realizácia vyučovania prebieha prevažne v kmeňových triedach.

Učiteľ používa pri výučbe metódy:

- motivačné metódy (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačný problém, motivačná demonštrácia)
- aktivizujúce metódy (situačná metóda, kooperatívne vyučovanie)
- expozičné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda, inštruktáž)
- problémové metódy (projektová metóda, brainstorming)
- fixačné metódy (metódy opakovania a precvičovania pomocou úloh na pracovných listoch)
- diagnostické metódy (pozorovanie)

V predmete náboženská výchova sa uplatňujú nasledovné **prierezové témy**:

Osobnostný a sociálny rozvoj,
Výchova k manželstvu a rodičovstvu,
Environmentálna výchova,
Mediálna výchova,
Multikultúrna výchova,
Ochrana života a zdravia.

Učebné zdroje

Na hodinách náboženskej výchovy sa budú používať učebnice:
Náboženská výchova pre 8. ročník základných škôl – DÔSTOJNOSŤ ČLOVEKA.
Súčasťou učebných zdrojov budú aj ďalšie učebné a didaktické materiály pripravené učiteľom.

Hlavné ciele učebného predmetu

Ciele predmetu náboženská výchova

- Definovať pôvod práva človeka na život, dôstojnosť a úctu.
- Vnímať osobnú hodnotu človeka.
- Interiorizovať kresťanské postoje a hodnoty.

Obsahový štandard

Kto som?

- sebazpoznanie a sebaúcta (jedinečnosť, objavenie svojej veľkosti)
- zodpovednosť za prijaté dary a talenty
- seba prijatie,
- komplexity menejcennosti

Kto je človek?

- byť človekom
- dôstojnosť človeka stvoreného na Boží obraz
- človek ako muž a žena (dôstojnosť muža a ženy)
- rozdiely medzi mužom a ženou pre vzájomné dopĺňanie sa

Ľudskosť

- odvrátená tvár ľudskosti (konflikty, zneužívanie a zločiny proti ľudskosti)
- človek sa pýta „prečo“ (hľadanie odpovedí na otázku utrpenia v Starom zákone)
- ľudskosť (búranie predsudkov, tolerancia, Ježišov postoj k ľuďom na okraji spoločnosti)
- zmysel utrpenia (Boh ukrytý v biede sveta)
- objavenie ľudskosti (vykúpenie - pozdvihnutie človeka)

Dôstojnosť a výkon človeka

- „mať“, alebo „byť“
- hodnota ľudskej práce a dôstojnosť človeka,
- Cirkev slabých (etika chudoby a milosrdenstva, základné princípy sociálnej náuky Cirkvi)
- utrpenie - sviatosť pomazania chorých

Kultúra života

- kultúra - rozvoj človeka a ľudskej spoločnosti
- hodnoty kultúry života a kultúry smrti
- ľudskosť - kresťanský postoj ku kultúre života

Výkonový štandard

Kto som?

Žiak vie:

- ✓ vysvetliť pojmy: sebaúcta, seba prijatie, pocit menejcennosti,
- ✓ uviesť biblické súvislosti na túto tému,
- ✓ vymenovať vlastné talenty a dary a poukázať na zodpovednosť za ich využívanie,
- ✓ sformulovať modlitbu vďaka za prijaté dary,

Kto je človek?

Žiak vie:

- ✓ poukázať na dôstojnosť človeka vo svetle viery a Svätého písma,
- ✓ opísať vnímanie muža a ženy v rôznych kultúrach a porovnať ho s kresťanským učením,
- ✓ oceniť napĺňanie sociálnych rolí muža a ženy z pohľadu kresťanského ideálu vyjadreného v Desatore,

Ľudskosť

Žiak vie:

- ✓ diskutovať o príčinách a zmysle ľudského utrpenia,
- ✓ uviesť príklady o neľudskom konaní človeka,
- ✓ skúmať možnosti objavenia Boha ukrytého v biede sveta,
- ✓ poukázať na význam prijatia sviatosti pomazania chorých,
- ✓ posúdiť nebezpečenstvo náboženského fundamentalizmu, intolerancie a odsudzovania,
- ✓ napláňovať si pomoc núdzným,

Dôstojnosť človeka

Žiak vie

- ✓ vymenovať dôsledky posudzovania hodnoty človeka na základe iba jeho výkonu,

- ✓ porovnať Ježišov zákon lásky so sociálnymi zákonmi modernej spoločnosti,
- ✓ diskutovať o zachovávaní a nerešpektovaní 7. a 10. Božieho prikázania,
- ✓ oceniť pozitívne vzory z dejín Cirkvi, ktoré vynikli milosrdenstvom,
- ✓ poukázať na význam prijatia sviatosti pomazania chorých,
- ✓ pomenovať a zdôvodniť prínos kresťanstva pre život našej spoločnosti
- ✓ vyjadriť úctu k osobným koreňom vychádzajúcim z kresťanstva a identifikovať sa s nimi

Kultúra života

Žiak vie

- ✓ zdôvodniť hodnotu každého človeka od počatia až po prirodzenú smrť,
- ✓ podporiť prínos kresťanských hodnôt pre súčasnú kultúru,
- ✓ poukázať na význam 5. Božieho prikázania pre celú spoločnosť,
- ✓ diskutovať o dôležitosti spoločného dobra a solidarity.

Medzipredmetové vzťahy: dejepis, informatika, biológia

Hodnotenie predmetu

Predmet sa hodnotí slovne, nakoľko náboženská výchova nie je klasifikovaná. Na vysvedčení bude záznam absolvoval/a.

Žiaci sú motivovaný pochvalou, uznaním ocenením. Pri hodnotení sa zohľadňuje: pravidelná príprava žiaka na vyučovanie, pravidelná domáca príprava, aktívna účasť žiaka na vyuč. procese, účasť na olympiádach, projektoch a referátoch.

Cieľom je dôraz na nonkognitívnu zložku výchovno–vzdelávacieho procesu s dôrazom na sebauvedomovanie, sebvýchovu a sebareflexiu osobnosti žiaka a kultivovanie jeho citu, porozumenia a solidarity pre ochranu prírody i kultúrnych hodnôt. Dôležitou súčasťou je utváranie vlastných postojov prostredníctvom rozmanitých činností ako i vytváranie vzťahu k Bohu a budovanie praktickej viery.